

Styrelsen	2021-06-30 / 07-01
Handling nr	13
Handläggare	Camilla Holtet
Daterad	2021-06-09
Reviderad	

**Till
Styrelsen för Västtrafik AB**

Inkomna skrivelser till styrelsen

Följande skrivelser har inkommit, ställda till styrelsen:

1. Skrivelse från Lerums kommun angående sammanslagning av Gråbosnabben och linje 525 i Lerums kommun (Dnr: VTM 1-692-21)
2. Skrivelse från kommunledningskontoret Uddevalla kommun angående indragning av bussförbindelser mellan Göteborg och Uddevalla.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Med anledning av nedanstående föreslås styrelsen besluta

att godkänna redovisade svar och ge VD i uppdrag att översända svaren.

Skövde dag som ovan

Lars Backström

Göteborg 1 juli 2021
Dnr: VTM 1-692-21

Kommunstyrelsen, Lerums kommun
via
Fredrik Hillbom
Strategisk samhällsplanerare
fredrik.hillbom@lerum.se

Svar från Västtrafik till Lerums kommun angående sammanslagning av Gråbosnabben och linje 525 i Lerums kommun

Vi ser varje år över kollektivtrafiken för att säkerställa att vi har en så effektiv trafik som möjligt och att våra resurser gör som bäst nytta för invånarna i regionen. Helst vill vi möta alla önskemål, men det är viktigt att vår trafik är ekonomiskt och miljömässigt försvarbar.

Pandemin har haft stor påverkan på kollektivtrafiken. Resandet har minskat kraftigt och biljettintäkterna har haft samma utveckling. Vad den nya ”normalnivån” för resandet i kollektivtrafiken blir när pandemin klingat av är det ingen som kan förutse, men bedömningar görs om 10-15 procent minskat resande. Det finns därför anledning att tro att det ekonomiska läget de närmsta åren kan bli fortsatt ansträngt utifrån ett minskat resande och minskade intäkter. Det är viktigt att vi agerar så ansvarsfullt som möjligt med våra resurser, och därför ser vi över trafiken så att den ska vara så effektiv och bra som möjligt för våra resenärer och utifrån vårt ekonomiska läge.

Eftersom 2020 präglades av ett minskat resande på grund av pandemin utgår vi från hur resandet och vår kapacitet såg ut 2019. Det innebär att trafikförslag som handlar om utglesning av trafik eller hänvisning till parallelltrafik, inte ska skapa några kapacitetsproblem, även om resandet skulle återgå till samma nivå som innan pandemin. Det innebär också att de besparingsförslag som bygger på ett lågt resande på vissa turer eller linjer, har sin grund i att resandet var lågt redan innan pandemin.

Redan 2019 var resandet med Gråbosnabben lågt under vissa tidpunkter och det är på grund av det som vi nu ser över hur trafikeringen på linjen framöver ska se ut. Som alltid eftersträvar vi en tidig dialog med berörda kommuner, och förslag till förändringar av linjen har därför lyfts med er i Lerums kommun. Vi är tacksamma för de synpunkter som kommit in vid dessa tillfällen.

Under våren har vi gjort ytterligare analyser av det förslag kopplat till Gråbosnabben och linje 525 som kommunicerats till er. Det har främst handlat om analyser av kapacitet samt risk utifrån påverkan på kund och på resande. Analyserna har visat att förslaget riskerar att skapa kapacitetsproblem i högtrafik, då flest reser.

Trafikförändringsförslaget har därför arbetats om, vilket innebär att Gråbosnabben kommer att fortsätta att köra in till Göteborg i högtrafik. Dagtid och under lågtrafik kommer resenärer hänvisas till linje 525, med passning till tåget i Lerum. I dessa tidslägen förlängs även linje 525 till Sjövik.

Denna skrivelse har behandlats av styrelsen för Västtrafik vid sammanträde 2021-07-01, där styrelsen beslöt att ge VD i uppdrag att besvara skrivelsen.

Dag som ovan,
VÄSTTRAFIK AB

Lars Backström
VD

Skrivelse till Västtrafiks styrelse angående sammanslagning av Gråbosnabben och linje 525 i Lerums kommun

Kommunen för kontinuerliga dialoger med Västtrafik och kommunens dialoginspel till Västtrafik i september 2020, innehöll inte några förslag på neddragningar av någon trafik inom eller till/från kommunen, snarare påpekanden om vikten av ökad trafikering på ett flertal linjer. Förslaget som redovisades vid informationsmötena den 11 februari och 1 mars 2021, visar det motsatta.

För att möta utvecklingen som coronapandemin för med sig, kommer Västtrafik anpassa verksamheten inom ramen för Trafikplan 2022. För Lerums kommun innebär det neddragningar i kollektivtrafiken. Denna utveckling motsätter sig Lerums kommun kraftfullt. Förslaget som Västtrafik har lämnat inför Trafikplan 2022, innebär för Lerums kommun, bland annat, att Gråbosnabben och linje 525 ska slås samman med byte till tåg vid Lerum station, för vidare transport till Göteborg (eller Alingsås).

Lerums kommun är införstådd med att Coronapandemin har haft stor påverkan på kollektivtrafiken. Vad den nya normalnivån för resandet i kollektivtrafiken är efter pandemin är svårt att förutsäga. Men man kan inte möta nedgången i trafiken på grund av pandemin med förändringar som med stor sannolikhet minskar resandet ytterligare. Här anser kommunen att det är av mycket stor vikt att Västra Götalandsregionen och Västtrafik fortsatt arbetar för att få statlig ekonomisk kompensation för att fortsatt upprätthålla befintlig kollektivtrafik under och efter pandemin.

Nedan beskrivs några av de negativa konsekvenser som Lerums kommun ser med förslaget:

- Byte till tåg vid Lerum station, vilket medför vänte- och bytestid mellan buss och tåg som kan upplevas som negativt. Flertalet studier har visat på ett bytesmotstånd hos kollektivtrafikresenärer. Bytesmotståndet har visat sig ge flera olika effekter: det riskerar att avskräcka potentiella resenärer som i nuläget inte använder kollektivtrafik i någon större utsträckning, det kan minska kundnöjdheten hos befintliga kollektivtrafikresenärer och det kan påverka kollektivtrafikresenärernas val av rutt eller destination.

Datum

2021-05-03

- Ökad restid och även upplevd ökad restid pga byte mellan buss och tåg. Kapacitetsproblemen på Västra stambanan riskerar att påverka restiden ytterligare.
- Osäkerheten i bytestid ökar risken att missa en förbindelse, det är en av de viktigaste orsakerna till att efterfrågan på kollektivtrafikresor starkt beror av operatörens förmåga att hålla tidtabell.
- Risk för förändrade resvanor som påverkar det hållbara resandet negativt och risk för ökat bilberoende. Studier under pandemin visar på ökat bilnehav och fortsatt ökat bilåkande även i en framtid efter coronapandemin.
- Större störningskänslighet/sårbarhet i kollektivtrafiken på grund av kapacitetsproblem på Västra stambana. Banans kapacitet utnyttjas idag maximalt och störst är belastningen på sträckan Göteborg – Alingsås, vilket exempelvis indikeras i 2018 års tågplan där drygt 75 % (28 av 38) av samtliga kapacitetskonflikter i Sverige inträffade på sträckan. Detta har medfört att banan har förklarats överbelastad av Trafikverket.

Ovanstående punkter ger sammantaget en försämrad kollektivtrafikkoppling mot Göteborg för invånarna i kommundelen Sjövik-Gråbo, vidare ökar risken för ett minskat hållbart resande och med det svårigheter att uppnå kommunala, regionala och nationella mål.

Kommunstyrelsen, Lerums kommun

Viktor Lundblad (M)

Eva Andersson (C)

Christian Eberstein (KD)

Lill Jansson (L)

Renée Bengtsson (S)

Ralf Dahlgren (SD)

Anette Holgersson (V)

Katarina Kuzmanovic-Krasniqi (MP)

Verification

Transaction ID	HJxXT9qaD_-HJINa9c6vu
Document	Skrivelse - Västtrafik .pdf
Pages	2
Sent by	Eva Glädt

Signing parties

Viktor Lundblad	viktor.lundblad@lerum.se	Action: Sign	Method: Swedish BankID
Eva Andersson	eva.andersson@lerum.se	Action: Sign	Method: Swedish BankID
Lill Jansson	lill.jansson@lerum.se	Action: Sign	Method: Swedish BankID
Renee Bengtsson	renee.bengtsson@lerum.se	Action: Sign	Method: Swedish BankID
Ralf Dahlgren	ralf.dahlgren@lerum.se	Action: Sign	Method: Swedish BankID
Anette Holgersson	anette.holgersson@lerum.se	Action: Sign	Method: Swedish BankID
Katarina Kuzmanovic	katarina.kuzmanovic@lerum.se	Action: Sign	Method: Swedish BankID
Christian Eberstein	christian.eberstein@lerum.se	Action: Sign	Method: Swedish BankID

Activity log

E-mail invitation sent to viktor.lundblad@lerum.se

2021-05-03 18:01:05 CEST,

E-mail invitation sent to eva.andersson@lerum.se

2021-05-03 18:01:05 CEST,

E-mail invitation sent to lill.jansson@lerum.se

2021-05-03 18:01:05 CEST,

E-mail invitation sent to renee.bengtsson@lerum.se

2021-05-03 18:01:05 CEST,

E-mail invitation sent to ralf.dahlgren@lerum.se

2021-05-03 18:01:05 CEST,

E-mail invitation sent to christian.eberstein@lerum.se

2021-05-03 18:01:05 CEST,

E-mail invitation sent to anette.holgersson@lerum.se

2021-05-03 18:01:05 CEST,

E-mail invitation sent to katarina.kuzmanovic@lerum.se

2021-05-03 18:01:05 CEST,

BankID authentication by RENÉE NORGREN JERYD

SSN 196504073344

2021-05-03 18:02:58 CEST,

Clicked invitation link RENÉE NORGRÉN JERYD

Mozilla/5.0 (Windows NT 10.0; Win64; x64) AppleWebKit/537.36 (KHTML, like Gecko) Chrome/90.0.4430.93 Safari/537.36
Edg/90.0.818.51,2021-05-03 18:03:05 CEST,IP address: 81.235.192.56

Document viewed by RENÉE NORGRÉN JERYD

Mozilla/5.0 (Windows NT 10.0; Win64; x64) AppleWebKit/537.36 (KHTML, like Gecko) Chrome/90.0.4430.93 Safari/537.36
Edg/90.0.818.51,2021-05-03 18:03:05 CEST,IP address: 81.235.192.56

Document signed by RENÉE NORGRÉN JERYD

Birth date: 1965/04/07,2021-05-03 18:03:29 CEST,

BankID authentication by KATARINA KUZMANOVIC KRASNIQI

SSN 197501265669
2021-05-03 18:37:43 CEST,

Clicked invitation link KATARINA KUZMANOVIC KRASNIQI

Mozilla/5.0 (iPhone; CPU iPhone OS 14_4_2 like Mac OS X) AppleWebKit/605.1.15 (KHTML, like Gecko) Version/14.0.3 Mobile/15E148
Safari/604.1,2021-05-03 18:37:50 CEST,IP address: 81.232.116.220

Document viewed by KATARINA KUZMANOVIC KRASNIQI

Mozilla/5.0 (iPhone; CPU iPhone OS 14_4_2 like Mac OS X) AppleWebKit/605.1.15 (KHTML, like Gecko) Version/14.0.3 Mobile/15E148
Safari/604.1,2021-05-03 18:37:50 CEST,IP address: 81.232.116.220

Document signed by KATARINA KUZMANOVIC KRASNIQI

Birth date: 1975/01/26,2021-05-03 18:38:32 CEST,

BankID authentication by EVA ANDERSSON

SSN 195910145548
2021-05-03 20:34:32 CEST,

Clicked invitation link EVA ANDERSSON

Mozilla/5.0 (iPhone; CPU iPhone OS 14_4_1 like Mac OS X) AppleWebKit/605.1.15 (KHTML, like Gecko) Version/14.0.3 Mobile/15E148
Safari/604.1,2021-05-03 20:34:39 CEST,IP address: 85.230.76.69

Document viewed by EVA ANDERSSON

Mozilla/5.0 (iPhone; CPU iPhone OS 14_4_1 like Mac OS X) AppleWebKit/605.1.15 (KHTML, like Gecko) Version/14.0.3 Mobile/15E148
Safari/604.1,2021-05-03 20:34:39 CEST,IP address: 85.230.76.69

Document signed by EVA ANDERSSON

Birth date: 1959/10/14,2021-05-03 20:36:34 CEST,

BankID authentication by VIKTOR LUNDBLAD

SSN 199604213513
2021-05-03 21:31:06 CEST,

Clicked invitation link VIKTOR LUNDBLAD

Mozilla/5.0 (iPhone; CPU iPhone OS 14_4_2 like Mac OS X) AppleWebKit/605.1.15 (KHTML, like Gecko) Version/14.0.3 Mobile/15E148
Safari/604.1,2021-05-03 21:31:18 CEST,IP address: 81.232.84.195

Document viewed by VIKTOR LUNDBLAD

Mozilla/5.0 (iPhone; CPU iPhone OS 14_4_2 like Mac OS X) AppleWebKit/605.1.15 (KHTML, like Gecko) Version/14.0.3 Mobile/15E148
Safari/604.1,2021-05-03 21:31:18 CEST,IP address: 81.232.84.195

Document signed by VIKTOR LUNDBLAD

Birth date: 1996/04/21,2021-05-03 21:31:40 CEST,

BankID authentication by Christian Gösta Eberstein

SSN 197011279317
2021-05-04 08:33:50 CEST,

Clicked invitation link Christian Gösta Eberstein

Mozilla/5.0 (Macintosh; Intel Mac OS X 10_15_6) AppleWebKit/605.1.15 (KHTML, like Gecko) Version/14.0.1 Safari/605.1.15,2021-05-04 08:33:57 CEST,IP address: 83.226.68.163

Document viewed by Christian Gösta Eberstein

Mozilla/5.0 (Macintosh; Intel Mac OS X 10_15_6) AppleWebKit/605.1.15 (KHTML, like Gecko) Version/14.0.1 Safari/605.1.15,2021-05-04 08:33:57 CEST,IP address: 83.226.68.163

Document signed by Christian Gösta Eberstein

Birth date: 1970/11/27,2021-05-04 08:36:31 CEST,

BankID authentication by LILL JANSON

SSN 196505315041
2021-05-04 09:02:37 CEST,

Clicked invitation link LILL JANSON

Mozilla/5.0 (Windows NT 10.0; Win64; x64) AppleWebKit/537.36 (KHTML, like Gecko) Chrome/90.0.4430.93 Safari/537.36,2021-05-04 09:02:44 CEST,IP address: 81.230.81.225

Document viewed by LILL JANSON

Mozilla/5.0 (Windows NT 10.0; Win64; x64) AppleWebKit/537.36 (KHTML, like Gecko) Chrome/90.0.4430.93 Safari/537.36,2021-05-04 09:02:44 CEST,IP address: 81.230.81.225

Document signed by LILL JANSON

Birth date: 1965/05/31,2021-05-04 09:03:22 CEST,

BankID authentication by ANETTE HOLGERSSON

SSN 195610285065
2021-05-04 16:46:37 CEST,

Updated recipients Eva Glädt

2021-05-06 08:22:17 CEST,IP address: 194.103.228.3

E-mail invitation sent to ralf.dahlgren@lerum.se

2021-05-06 08:30:56 CEST,

E-mail invitation sent to anette.holgersson@lerum.se

2021-05-06 08:31:06 CEST,

Swedish BankID authentication by Ralf Inge Dahlgren

SSN 195303085632
2021-05-06 09:15:01 CEST,

Clicked invitation link Ralf Dahlgren

Mozilla/5.0 (Windows NT 10.0; Win64; x64) AppleWebKit/537.36 (KHTML, like Gecko) Chrome/90.0.4430.93 Safari/537.36,2021-05-06 09:15:03 CEST,IP address: 2.64.108.187

Document viewed by Ralf Dahlgren

Mozilla/5.0 (Windows NT 10.0; Win64; x64) AppleWebKit/537.36 (KHTML, like Gecko) Chrome/90.0.4430.93 Safari/537.36,2021-05-06 09:15:04 CEST,IP address: 2.64.108.187

Document signed by Ralf Inge Dahlgren

Birth date: 1953/03/08,2021-05-06 09:15:37 CEST,

Swedish BankID authentication by ANETTE HOLGERSSON

SSN 195610285065
2021-05-06 09:33:41 CEST,

Clicked invitation link Anette Holgersson

Mozilla/5.0 (Windows NT 10.0; Win64; x64) AppleWebKit/537.36 (KHTML, like Gecko) Chrome/90.0.4430.93 Safari/537.36 Edg/90.0.818.51,2021-05-06 09:33:42 CEST,IP address: 81.232.116.140

Document viewed by Anette Holgersson

Mozilla/5.0 (Windows NT 10.0; Win64; x64) AppleWebKit/537.36 (KHTML, like Gecko) Chrome/90.0.4430.93 Safari/537.36
Edg/90.0.818.51,2021-05-06 09:33:43 CEST,IP address: 81.232.116.140

Document signed by ANETTE HOLGERSSON

Birth date: 1956/10/28,2021-05-06 09:34:06 CEST,

Verified ensures that the document has been signed according to the method stated above.

Copies of signed documents are securely stored by Verified.

Göteborg 1 juli 2021
Dnr: VTM 1-xxx-21

Kommunledningskontoret, Uddevalla kommun
kommunledningskontoret@uddevalla.se

Svar från Västtrafik till kommunledningskontoret Uddevalla kommun angående indragning av bussförbindelser mellan Göteborg och Uddevalla

Vi ser varje år över kollektivtrafiken för att säkerställa att vi har en så effektiv trafik som möjligt och att våra resurser gör som bäst nytta för invånarna i regionen. Pandemin har haft stor påverkan på kollektivtrafiken. Resandet har minskat kraftigt och biljettintäkterna har haft samma utveckling. Vad den nya "normalnivån" för resandet i kollektivtrafiken blir när pandemin klingat av är det ingen som kan förutse, men bedömningar görs om 10-15 procent minskat resande.

Det finns därför anledning att tro att det ekonomiska läget de närmsta åren kan bli fortsatt ansträngt utifrån ett minskat resande och minskade intäkter. Det är viktigt att vi agerar så ansvarsfullt som möjligt med våra resurser, och därför ser vi över trafiken så att den ska vara så effektiv och bra som möjligt för våra resenärer och utifrån vårt ekonomiska läge.

Under arbetet med Trafikplan 2022, har vårt fokus varit att effektivisera genom utglesning av trafik eller hänvisning till parallelltrafik, dvs spara där påverkan på våra kunder blir låg och där det finns kapacitet i systemet, alternativt där resandet är väldigt lågt.

Eftersom 2020 präglades av ett minskat resande på grund av pandemin utgår vi från hur resandet och vår kapacitet såg ut 2019. Det innebär att trafikförslag som handlar om utglesning av trafik eller hänvisning till parallelltrafik, inte ska skapa några kapacitetsproblem, även om resandet skulle återgå till samma nivå som innan pandemin. Det innebär också att de besparingsförslag som bygger på ett lågt resande på vissa turer eller linjer, har sin grund i att resandet var lågt redan innan pandemin.

Linje 810 har varit aktuell att se över under arbetet med trafikplanen, eftersom det är parallelltrafik med tåget. Som alltid eftersträvar vi en tidig dialog med berörda kommuner, och ett tidigt förslag till avveckling av linjen har därför lyfts med er i Uddevalla kommun. Vi är tacksamma för de synpunkter som kommit in vid dessa tillfällen.

Under våren har vi gjort ytterligare analyser samt riskanalyser av förslaget. Samtidigt har de ekonomiska förutsättningarna för trafikplanen blivit allt tydligare. Vi ser nu att vi inte kommer att behöva göra neddragningar i trafiken i den omfattning som tidigare aviserats, bland annat beroende på att effektiviseringar har gjorts på andra sätt. Vi har därmed beslutat att inte gå vidare med förslaget att avveckla linje 810.

Denna skrivelse har behandlats av styrelsen för Västtrafik vid sammanträde 2021-07-01, där styrelsen beslöt att ge VD i uppdrag att besvara skrivelsen.

Dag som ovan,
VÄSTTRAFIK AB

Lars Backström
VD

§ 158

Dnr KS 2021/00308

Indragning av bussförbindelser mellan Göteborg och Uddevalla

Sammanfattning

Västtrafik föreslår att busslinje 810 mellan Uddevalla och Göteborg avvecklas som en av flera besparingsåtgärder som blivit nödvändiga på grund av minskat resande och lägre biljettintäkter orsakade av Corona pandemin. Huvudskälet för avveckling av linje 810 är att bussen går parallellt med tåget.

Linje 810 trafikerar stråket Uddevalla-Göteborg med bussar i tidslägen mellan tågens timmesavgångar och skapar därmed en resmöjlighet varje halvtimma under morgon- och eftermiddagstid. Restiden med 810 är ungefär som tågens. Resandet på linjen är högt och vid en avveckling måste resenärerna invänta en senare avgång eller välja en alternativ resväg via Torp eller Trollhättan med förlängd restid som följd. Restidskvoten kollektivtrafik/bil är redan hög i relationen Uddevalla-Göteborg och resor med längre restid och byten bidrar inte till kollektivtrafikens attraktivitet.

För kommunen är linje 810 fortfarande en viktig del av kommunikationsmöjligheterna i stråket Uddevalla-Göteborg och av stor betydelse för pendlingsnavet Uddevalla. En nedläggning försvagar kommunens ställning som pendlingsnav och tillväxtmotor i Västra Götaland. Järnvägstrafiken i Bohusstråket behöver utvecklas och det är ännu oklart när det nya mötesspåret i Grohed kan komma att tas i bruk för tätare tågtrafik på banan. Resenärerna behöver därför hållas kvar i stråket för att stärka resandet och skapa underlag för framtida utveckling av infrastruktur och kollektivtrafik i Bohuslän. Tidpunkten för en avveckling av linje 810 är olämplig.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2021-05-11.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att meddela Västtrafik AB kommunens synpunkter avseende avveckling av linje 810 genom att översända kommunledningskontorets tjänsteskrivelse.

Vid protokollet
Markus Hurtig

Justerat 2021-05-28
Ingemar Samuelsson (S), Christer Hasslebäck (UP)

Justeringen tillkännagiven på anslagstavlan 2021-05-28
Sebastian Johansson

Skickat 2021-05-28
Västtrafik
Avdelningschef på Västra Götalandsregionen, avd. infrastruktur och kollektivtrafik

2021-05-11

Dnr KS 2021/00308

Handläggare

Strateg Sven Andersson

Telefon 0522-69 61 31

sven.andersson@uddevalla.se

Indragning av bussförbindelser mellan Göteborg och Uddevalla

Sammanfattning

Västtrafik föreslår att busslinje 810 mellan Uddevalla och Göteborg avvecklas som en av flera besparingsåtgärder som blivit nödvändiga på grund av minskat resande och lägre biljettintäkter orsakade av Corona pandemin. Huvudskälet för avveckling av linje 810 är att bussen går parallellt med tåget.

Linje 810 trafikerar stråket Uddevalla-Göteborg med bussar i tidslägen mellan tågens timmesavgångar och skapar därmed en resmöjlighet varje halvtimma under morgon- och eftermiddagstid. Restiden med 810 är ungefär som tågens. Resandet på linjen är högt och vid en avveckling måste resenärerna invänta en senare avgång eller välja en alternativ resväg via Torp eller Trollhättan med förlängd restid som följd. Restidskvoten kollektivtrafik/bil är redan hög i relationen Uddevalla-Göteborg och resor med längre restid och byten bidrar inte till kollektivtrafikens attraktivitet.

För kommunen är linje 810 fortfarande en viktig del av kommunikationsmöjligheterna i stråket Uddevalla-Göteborg och av stor betydelse för pendlingsnavet Uddevalla. En nedläggning försvagar kommunens ställning som pendlingsnav och tillväxtmotor i Västra Götaland. Järnvägstrafiken i Bohusstråket behöver utvecklas och det är ännu oklart när det nya mötesspåret i Grohed kan komma att tas i bruk för tätare tågtrafik på banan. Resenärerna behöver därför hållas kvar i stråket för att stärka resandet och skapa underlag för framtida utveckling av infrastruktur och kollektivtrafik i Bohuslän. Tidpunkten för en avveckling av linje 810 är olämplig.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2021-05-11.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att meddela Västtrafik AB kommunens synpunkter avseende avveckling av linje 810 genom att översända kommunledningskontorets tjänsteskrivelse.

2021-05-11

Dnr KS 2021/00308

Ärendebeskrivning

Coronapandemin har haft stor påverkan på kollektivtrafiken och medfört att resandet minskat kraftigt. Biljettintäkterna har därmed minskat och Västtrafiks ekonomi är mycket ansträngd. Västra Götalandsregionen anser det därför nödvändigt att genomföra besparingsåtgärder i kollektivtrafiken från och med år 2022. Västtrafik har till kommunerna redovisat en rad åtgärder som bedömts som möjliga eller som nödvändiga att genomföra för att anpassa verksamheten till dagens situation.

För Uddevalla kommuns räkning föreslås en lång rad indragningar av turer i stadstrafiken. Samtliga linjer berörs. Besparingarna omfattar även minskningar i turutbudet på ett antal landsbygds- och expressbusslinjer. Linje 810 mellan Uddevalla och Göteborg föreslås avvecklas helt.

Huvudskälet för avveckling av linje 810 är att bussen går parallellt med tåget. Det bör i samma stråk inte utföras trafik med olika trafikslag. 810 går dock inte samtidigt som tågen utan kompletterar detta genom sina avgångstider mitt emellan tågavgångarna. Det sammanlagda turutbudet/resmöjligheterna i stråket blir därmed fler och 810 utgör i denna betydelse ett "tåg".

Västtrafik har vidare framfört att tillräcklig resandekapacitet finns för resenärerna i kollektivtrafiksystemet som helhet. Om resmöjligheterna i Bohusstråket glesas ut genom att linje 810 avvecklas kommer det fortfarande vara möjligt att genomföra resor genom att välja andra resvägar via Torp eller Trollhättan. Sådana resmöjligheter finns i viss utsträckning men innebär byten mellan fordon och förlängd restid. Restidskvoten för kollektivtrafiken i Bohusstråket är i förhållande till bil redan högre än vad riktlinjerna i trafikförsörjningsprogrammet anger.

Linje 810

Linje 810 trafikerar Kampenhof/centralstationen – Ljungskile – Kungälv – NET. Linjen startade som ersättning för linje 820 som avvecklades 2016. Denna avveckling mötte omfattande protester från resenärerna. Dagens linje 810 gör för närvarande sju dubbelturer dagligen mellan Uddevalla-Göteborg i tidslägen mitt emellan tågavgångarna vilket ger halvtimmesavgångar under morgon- och eftermiddagstid. Restiden med 810 är ungefär som tågens.

Antalet resor med linje 810 är högt och uppgick 2019 till närmare 90 000, vilket per avgång motsvarar resandet på andra stora expressbusslinjer. I stort sett alla avgångar flaggas för närvarande (under pandemin) med varningssymbolen "ganska trångt".

Resandekonsekvenser vid indragning av linje 810

Tåg mellan Uddevalla och Göteborg avgår en gång per timma. Resenärer med behov av resa mellan tågslägena har med linje 810 i högtrafiklägen, för- och eftermiddag, ytterligare resmöjligheter. Avvecklas 810 får resenären vänta på nästa avgång eller söka

2021-05-11

Dnr KS 2021/00308

alternativa resvägar vilket kan vara att resa med buss via Torp eller tåg/buss via Trollhättan. Alternativen är, med något enstaka undantag, alltid förenat med ett byte vilket förlänger restiden och medför ett så kallat bytestraff vilket avsevärt påverkar benägenheten att resa. Alternativet andra resvägar är därtill endast tillgängligt för resenärer med målpunkterna Uddevalla eller Göteborg. Resande till/från övriga stationer/hållplatser i stråket fräntas restillfällen.

En avveckling av linje 810 innebär att principen om dubbelriktad trafik i stråk frångås. Resenärerna tvingas därmed hålla reda på mest effektiva resväg vid varje givet res tillfälle vilket innebär att principen om regelbundenhet, samma start/slutpunkt åsidosätts.

Kommunens synpunkter

Kommunen vill att centralorten Uddevalla ska utvecklas som pendlingsnav och som tillväxtmotor i Västra Götaland. Detta betyder att kommunen för egen del planerar för att centralorten ska växa, framför allt inom sin kärna och att staden stärks som knutpunkt för resor till/från Uddevalla och dess omland. Med detta följer att pendlingsnavet Uddevalla ska ha direkttrafik mot regionens huvudort Göteborg. Stråket Uddevalla-Göteborg ska stärkas och utvecklas, bland annat i linje med Målbild Tåg 2035. Kommunen vill därför att Uddevalla betraktas och behandlas som det nav/den nod Västra Götalandsregionen pekat ut och ges likvärdiga resmöjligheter med kollektivtrafik som andra regionala noder. Resmöjligheter till Uddevalla via andra knutpunkter eller pendlingsnav ger kommunen en omotiverat lägre prioritet ur ett regionalt utvecklingsperspektiv.

Stråket genom Bohuslän utgör ett av de fem stora kommunikationsstråken med utgångspunkt från Göteborg. Bohusstråket har ett befolkningsunderlag som motsvarar eller överstiger övriga stråk och har därmed en hög potential för ökat kollektivt resande. Stråktänkandet måste därför fortsatt prägla framtida planering för såväl infrastruktur som kollektivtrafik. Stråktänk bygger på att inom ett och samma stråk möta och tillgodose behovet av resor för till exempel arbetsmarknadsförstoring genom regelbunden och dubbelriktad trafik med så god restidskvot som möjligt. Hänvisning till alternativa resvägar motverkar ambitionen om ett eget starkt stråk och bidrar inte till lägre restidskvot mot bil. Kommunen ser det därför som viktigt att behålla resenärerna i stråket. En avveckling av linje 810 kan inte beskrivas som en utglesning av trafik utan innebär i praktiken en halvering av resmöjligheterna i attraktiva tidslägen. Att flytta 90 000 resor till tidigare eller senare tidslägen eller hänvisa till andra resvägar bidrar inte till att stärka stråket eller den framtida målbilden för detta. Det finns också en risk att resenärer lämnar kollektivtrafiken om resmöjligheterna framstår som oattraktiva. I reserelationer med relativt lång restid har turutbudet extra stor betydelse. Linje 810 fyller här en viktig funktion.

Kollektivtrafik kan inte enbart ses som en fråga om tillgänglig kapacitet. Även om resmöjligheter kan finnas på andra håll i systemet måste hänsyn tas till faktorer som

2021-05-11

Dnr KS 2021/00308

attraherar människor att resa. Enkelhet, igenkänning, samma resvägar, öppettider osv är exempel på sådana faktorer. Restidskvoten kollektivtrafik/bil är redan i dag hög för resor mellan Uddevalla och Göteborg, vilket innebär att alternativ som innebär förlängd restid och dessutom byten inte framstår som särskilt attraktivt.

Västra Götalandsregionen önskar att tåg ska vara stommen i det regionala resandet och har uttalat att södra Bohusbanan står närmast på tur för utbyggnader som stärker trafiken på banan. Bohusstråket behöver fler och snabbare tågförbindelser. Mötesspåret i Grohed färdigställdes i december 2020 och möjliggör fler tågavgångar på banan. Det är dock ännu oklart om eller när mötesspåretns möjligheter till tätare tågtrafik kan komma att bli aktuell. Tidpunkten för avveckling av linje 810 är således inte synkroniserad med en eventuell framtida utökning av tågtrafiken och får mot bakgrund av detta anses vara illa vald.

Kommunen vill framhålla att linje 810 fortfarande är en viktig del av kommunikationsmöjligheterna i stråket Uddevalla-Göteborg och av stor betydelse för pendlingsnavet Uddevalla. En nedläggning av linjen försvagar kommunens ställning som pendlingsnav och tillväxtmotor i Västra Götaland. Bohusstråket behöver utvecklas. Resenärerna behöver därför hållas kvar för att stärka resandet och skapa underlag för framtida utveckling av infrastruktur och kollektivtrafik i stråket.

Peter Larsson
Kommundirektör

Sven Andersson
Strateg samhällsplanering

Beslutet och beslutsunderlaget ska skickas till:
Västrafik AB
Västrafiks styrelse
Västra Götalandsregionen, avd. infrastruktur och kollektivtrafik